

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos
OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 31.3.2020

HKLjk 30.4.2020

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämisenäkökulmista olennaisia ovat mm. tavoitteet kestävästä liikkumisesta edistämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien ja Malmin raitiotien suunnittelusta. HKL:n valintoja suuntaa myös Helsingin kaupungin tavoite edistyksellisyydestä digitalisaation hyödyntämisessä.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016-2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiseksi. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpitekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Voimakkaimmin toimintaa ohjaavina kehitysohjelmina olivat alkuvuodesta henkilöstöohjelma, turvallisuuden kehitysohjelma, operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma sekä omaisuudenhallinnan kehitysohjelma. Vuoden 2020 loppupuolella on edelleen tarkoitus käynnistää tavoiteohjelman päivitys, jotta tavoiteohjelma yhä paremmin vastaisi toimintaympäristön muuttuneisiin haasteisiin.

HKL:n johtokunta jätti kokouksessaan 13.9.2018 HSL:lle tarjoutumisen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä. Tarjoutumisessa HKL esitti raitioliikenteen operoinnin hintaa alennettavan 11 %:lla nykytasosta. Tarjoutumisen kustannustasoa arvioitaessa on syytä ottaa huomioon HKL:n menneiden vuosikymmenten vahva panostus kustannustehokkuuteen, sillä 1990-luvun puolivälin kustannustasoon verrattuna raitioliikenteen tuotanto on jo nykyisin 15 % edullisempää. Vertailukohtana bussiliikenteen kustannustaso on samassa ajassa kilpailutuksen myötä alentunut noin 10 %. Tarjoutumisen käsittely HSL:ssä on viivästynyt eri syistä, mutta alkuvuodesta 2020 asian käsittely on edennyt niin, että HSL:n hallitus tekee ratkaisunsa toukokuussa. Koska on ilmeistä, ettei sopimusta tehdä täysin HKL:n tarjoutumisen mukaisena, käynnistyy HSL:n linjauksen jälkeen sopimusneuvotteluvaihe.

Kansliapäällikön asettama HKL:n hallintomuotoselvitystyö päättyi vuonna 2019 esittämään HKL:n yhtiöittämistä yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisvaltaisena infra, kalustosta ja liikenteestä vastaavana yhtiönä HKL voi tuottaa yhteiskunnalle mahdollisimman suuren arvon mm. eri toimintojen välisiä synergioita hyödyntäen. Yhtiömuodossa HKL pystyisi myös palvelemaan kaupunkiraideliikenteen seudullistumisen tarpeita paremmin. Metro ulottuu jo Espooseen, Raide-Jokeri tuo Espooseen ratikan ja Vantaalla on vahva käsitys raitiolinjan toteuttamisesta Vantaalle 2020-luvulla. Mahdollisen yhtiöittämisen valmistelu on alkuvuoden aikana edennyt kaupunginkanslian ja HKL:n yhteistyössä mm. henkilöstöasioita, investointiprosessia ja taloudellisia mallinnuksia koskien. Myös Espoon ja Vantaan kanssa yhteistyössä tehty seudullinen

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

raitiotie- ja metro selvitys valmistui alkuvuonna. Päätöksen mahdollisesta yhtiöittämisestä tekee kaupunginvaltuusto. Yhtiö voisi aloittaa toimintansa aikaisintaan vuoden 2021 alussa.

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia vaikutti maaliskuusta alkaen merkittävästi myös HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät supistuivat normaalitilanteeseen verrattuna yli 70 % ja HSL:n päätösten mukaisesti myös metro- ja raitioliikenteen tarjontaa supistettiin. HKL toteutti lukuisia oman henkilöstön ja matkustajien terveyttä varmistamia toimenpiteitä. THL:n kehotuksesta HKL myös aikaisti kaupunkipyöräpalvelun aloitusta. Koronaan liittyvää toimintaa johdetaan päivittäin pidettävien etäkokouksin.

HKL on yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa kehittänyt toimintamalleja länsimetron infran hallinnan hoitamiseksi niin yhteiskunnan kuin infran omistajan kannalta mahdollisimman hyvin palvelevasti. HKL hoitaa länsimetron infrastruktuurin kunnossapitoa ja huoltoa Länsimetro Oy:n kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen perusteella. Lähtökohtana yhteistyössä on, että kantametron ja länsimetron infra muodostavat yhden pääkaupunkiseudun metrojärjestelmäkokonaisuuden, jota kunnossapidetään ja huolletaan yhtenä kokonaisuutena.

Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni alkuvuodesta aikataulussa. Ennusteen mukaan ollaan pysymässä myös hankesuunnitelman mukaisessa kustannusarviossa kustannuskertymän ollessa maaliskuun lopussa noin 83 M€. Rakentaminen on käynnissä maaliskuun lopussa noin 20 kilometrin matkalla Raide-Jokerin 25 kilometrin pituisesta linjasta. Merkittävin riski projektille on Patterimäen metsässä raitiotietunnelia varten tarvittavista puidenkaadoista tehty valitus, johon Helsingin hallinto-oikeus on antanut ratkaisunsa ja asian käsittely on siirtynyt ELY-keskukseen. Asialla voi olla vaikutusta projektin kokonaisuikatauluun.

Raide-Jokerin varikon rakentaminen käynnistyi alkuvuonna maanrakennustöillä. Varikon paikalta siirtyvää bussivarikkoa korvaavan uuden bussivarikon toteutus on lähes valmis ja se otetaan käyttöön vuoden toisen neljänneksen aikana. Raide-Jokerin kalustoprojektin ensimmäisen vaunun varustelu jatkui tehtaalla. Vaunun toimitus Helsinkiin on siirtynyt edelleen loppukesälle 2020.

Kruunusillat-hanke on jaettu kahteen osaprojektiin (siltaurakka ja allianssiosuus). Siltaurakan suunnitelmat ovat valmistuneet lukuun ottamatta Kruunuvuorensillan suunnitelmia, jotka olivat alkuvuonna vielä viimeistelyvaiheessa. Kruunuvuorensillan suunnitelmien ulkoinen tarkastus on käynnissä ja urakan kilpailutusta valmistellaan. Allianssin toiminta käynnistyi joulukuussa 2019. Allianssin kehitysvaihe 1 (organisointivaihe) saatiin päätökseen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja kehitysvaihe 2 (suunnitteluvaihe) on alkanut. Kehitysvaihe jatkuu vuoden 2021 alkupuolelle. Molempien osaprojektien rakentaminen

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

voi alkaa arviolta vuoden 2021 aikana ja yhteyden avaaminen liikenteelle aikaisintaan vuoden 2026 aikana.

Kalasadaman raitiotiehanke toteutuksen allianssin palveluntuottajat valittiin. Tarjousvaiheessa toteutettiin hankkeen kehitysvaihe 0, jossa kolme eri tarjoajaryhmittymää teki hankekehitystyötä yhteistyössä tilaajan kanssa. Hankkeen bigroom saatiin käyttöön tammikuussa 2020. Hankkeelle valmistellun viestintästrategiaa mukaisesti hankkeen nimenä on Kalasadamasta Pasilaan -hanke, joka käsittää hankekokonaisuutena Nihti-Pasila raitiotieyhteyden rakentamisen sekä jatkosuunnittelussa tarkentuvat liittyvät hankkeet kuten katualueen rakennustyöt.

Ruskeasuon raitiovaunuvarikon toteutuksen suunnittelu jatkui alkuvuoden aikana. Hankkeessa on päädytty etenemään KVR-urakkamallilla ja alkuvuodesta valmisteltiin urakka-aineistoa sekä viimeisteltiin hankesuunnitelmaa. Työt varikkoalueella käynnistyivät tammikuussa pohjatutkimuksien laatimisella. Myös Koskelan varikon kehittäminen eteni alkuvuonna yhdessä kaavoittajan, liikuntapalveluiden sekä Staran kanssa.

Alkuvuoden aikana yhä suurempi osa Artic-raitiovaunuista siirtyi Transstechin takuuajan kunnossapidosta HKL:n omana työnä tehtävään kunnossapitoon. Vaunuihin on tehty lisäksi sarja takuu- ja tyyppivikakorjauksia. HKL antoi yhden vaunun valmistajalle käyttöön korjaustöiden suunnittelua varten ja vaunu siirrettiin takaisin Otanmäkeen tehtaalle tätä varten. HKL on lisäksi teettänyt vaunuun kuljettajan ergonomiaa kehittäviä toimenpiteitä.

HKL on käynyt aktiivisesti neuvotteluja Variotram –raitiovaunujen myynnistä yhdessä Bombardier Transportationin ja saksalaisen SIM –yhtiön kanssa. Vaunuihin on Saksassa suunniteltu mahdollisuus muuttaa niiden telien raideleveys normaaliraideleveyteen (1435 mm), joka mahdollistaa niiden käyttämisen nykyistä useamman eri kaupungin raitiotieverkolla. Riippumatta vaunujen myynnin onnistumisesta HKL:n taloudellinen asema on turvattu aiemmin tehdyn sovintosopimuksen perusteella.

HKL laati tammikuussa 2020 sopimuksen viiden M300-metrojunan toimittamisesta Helsinkiin espanjalaisen CAF:n kanssa. Junat toimitetaan kesällä 2022 ennen Länsimetron toisen vaiheen (Matinkylä-Kivenlahti) valmistumista. Alkuvuonna jatkui myös VR toimesta tehtävä M100-metrojunien peruskorjaus. Ensimmäinen peruskorjattu metrojuna on liikennekäytössä toukokuussa 2020.

Metron kapasiteetin lisäämistä koskeva HKL:n, Länsimetro Oy:n, Espoon kaupungin ja HSL:n yhteinen hanke käynnistyi alkuvuodesta hankejohtajan rekrytoinnilla. Uusi hankejohtaja aloitti toimessaan helmikuun alussa ja käynnisti organisoinnin, jolla toteutetaan aiemman esi-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

selvityksen mukaisia lyhyen ja pidemmän aikavälin kehittämistoimenpiteitä. Hankkeen yleissuunnitelma valmistuu loppuvuodesta 2020.

Helsingin käräjäoikeus antoi maaliskuun lopussa välipäätöksen metron automatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Päätöksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kanssa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun ottamatta. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästykset johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä. Päätös osataan vahvistaa, että sopimusten purku vuonna 2015 tehtiin oikean arviointiin pohjautuen. Käräjäoikeus jatkaa seuraavaksi taloudellisten vaatimusten käsittelyä niin, että päätös saataneen vuonna 2021.

Rautatientorin metroasemalla elokuussa 2019 sattuneen mittavan vesivahingon korjaustyöt jatkuivat alkuvuonna. Metroaseman hissien korjaus valmistui maaliskuussa 2020. HKL laati tapahtuneista kattavan onnettomuus- ja vahinkoselvityksen, jonka pohjalta käynnistettiin useita eri kehitystoimenpiteitä, joita toteutetaan osin yhdessä muiden toimijoiden kuten HSY:n kanssa.

HKL:n organisaation kehittämistä valmisteltiin alkuvuonna liittyen erityisesti omaisuudenhallinta- ja rakennuttamistehtäviin sekä infran ja kaluston kunnossapitoon liittyen.

MATKUSTAJA- JA LIIKENNESUORITTEET

Matkustajasuoritteet

HKL:n tuottamassa raitio-, metro- ja lauttaliikenteessä tehtiin yhteensä 34,7 milj. matkaa tammi-maaliskuussa. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 10,0 % ja metroluikenteessä 8,9 % edellisvuotta vähemmän. Tammi-helmikuussa metro- ja lauttaliikenteen matkustajamäärät olivat nousseet edellisvuoteen verrattuna, raitioliikenteessä oltiin edellisen vuoden tasolla.

Maaliskuussa korona vaikutti matkustajamääriin: raitioliikenteessä matkustajamäärä putosi 29,0 %:lla ja metroluikenteessä 37,5 %. Myös lauttaliikenteessä matkustajamäärä putosi huomattavasti. Koronan vaikutus päivittäisiin matkustajamäärien vähenemiseen on vakiintunut noin 70-75 %:n tasolle.

Paikkakilometrit, jotka kuvaavat matkojen tarjontaa, pysyivät viime vuoden tasolla tammi-maaliskuussa.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä:

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Matkustajamäärä, milj. nousua	TP2019	31.3.2019	31.3.2020	Ero-%
Raitioliikenne	56,8	14,9	13,4	-10,0%
Metroliikenne	92,6	23,1	21,1	-8,9%
Lauttaliikenne	2,2	0,3	0,2	-11,5%
Yhteensä	151,5	38,3	34,7	-9,4%

Paikkakilometrit, milj. km	TP2019	31.3.2019	31.3.2020	Ero-%
Raitioliikenne	779,5	197,2	196,6	-0,3 %
Metroliikenne	3 477,2	868,8	867,9	-0,1 %
Yhteensä	4 256,6	1 065,9	1 064,5	-0,1 %

Liikennesuoritteet

Raitio- ja metroliikenteessä liikennesuoritteet ovat laskeneet hieman edelliseen vuoteen verrattuna tammi-maaliskuussa.

HSL on sopeuttanut raitio- ja metroliikenteen tarjontaa matkustajamäärien laskun takia ja sopeutus vaikuttaa maalisi-heinäkuun liikennesuoritteisiin. Koko vuoden ennuste on, että raitioliikenteessä linjakilometrejä toteutuu noin 6 % budjetissa suunniteltua vähemmän ja metroliikenteessä noin 4 % budjetoitua vähemmän. Oletuksena ennusteessa on, että 10.8.2020 alkava syysliikenne liikennöidään normaalin liikennesuunnitelman mukaan.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä:

Raitioliikenteen liikennesuoritteet	TP2019	31.3.2019	31.3.2020	Ero-%
Linjakilometrit	6 010 954	1 538 036	1 506 082	-2,1 %
- Nivelvaunut	0	0	0	0 %
- Osamatalalattiavaunut	2 024 509	634 587	421 004	-33,7 %
- Matalalattiavaunut	3 986 445	903 450	1 085 078	20,1 %
Linjatunnit	500 150	128 874	122 823	-4,7 %
Vuoropäivät	30 889	8 018	7 611	-5,1 %

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Metroliikenteen liikennesuoritteet	TP2019	31.3.2019	31.3.2020	Ero-%
	Junalinjakilometrit	6 036 738	1 508 256	1 506 732
Linjatunnit	161 799	40 466	40 444	-0,1 %
Vuoropäivät	10 956	2 807	2 743	-2,3 %

SITOVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

HKL:n sitovat tavoitteet ja niiden toteuma 1. vuosineljänneksellä ja koko vuoden ennuste ovat:

	Tavoite 2020	1. vuosineljännes	Ennuste 2020	
1. Tilikauden tulos vähintään nolla [M€]	0		Ei toteudu	
Asiakastyytyväisyys (liikennöitsijäarvosana) paranee vuodesta 2018 ja saavuttaa seuraavat tavoitetasot:				
2. Raitioliikenne (toteuma 2019: 4,01)	4,03	-	4,04	
3. Metroliikenne (toteuma 2019: 3,90)	4,05	-	4,01	
Liikennöinnin luotettavuus säilyy vuoden 2016 tasolla				
4. Raitioliikenne [%]	99,84	99,92	>99,85	
5. Metroliikenne [%]	99,84	99,96	>99,90	

Liikennelaitoksen ennustetaan saavuttavan vuonna 2020 sitovista tavoitteista kolme (3) viidestä (5). Laitoksen sitovista tavoitteista raitio- ja metroliikenteen liikennöinnin luotettavuuden ja raitioliikenteen asiakastyytyväisyyden ennakoitaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.

Liikenteen luotettavuusennusteessa oletetaan, että poikkeustilanteessa ajetaan harvennettua liikennettä. Tähän pystytään vastaamaan, jos kuljettajien poissaolotilanne ei oleellisesti huonone maaliskuun tilanteesta.

Tilikauden tulos on jäämässä budjetoidusta. Tällä hetkellä arvioidaan, että koronatilanne vaikuttaa noin 4-5 milj. euroa HKL:n tulokseen. Tilanne kuitenkin elää koko ajan ja koronavaiheen pitkittyessä talousvaikutukset ovat suuremmat.

Asiakastyytyväisyydestä ei ole käytettävissä tutkimustietoa kuluvalta vuodelta. Edellisellä tutkimuskaudella (edellisenä vuonna), saavutettiin nousua asiakastyytyväisyyttä mittaavan liikennöitsijäarvosanan kaikilla eri osa-alueilla. Metroliikenteessä tavoite jäi kuitenkin silloin saavuttamatta. Kuluvana vuonna metroliikenteen asiakastyytyväisyyden ennustetaan pysyvän edellisen vuoden tasolla, joka tarkoittaa, että tavoitetta ei saavuteta. Ennustettavuutta heikentää merkittävästä koronan tuomasta poikkeustilanteesta, jonka heijastusta asiakastyytyväisyyteen on haasteell-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

lista arvioida. Normaalioloissa tyytyväisyyteen merkittävästi heikentävästi vaikuttavia tekijöitä ei tällä hetkellä tunnisteta.

HENKILÖSTÖ

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 277 henkilöä 31.3.2020 (31.3.2019: 1 213). Vuoden 2019 lopussa henkilöstömäärä oli 1 253. Keskimäärin tammi-maaliskuussa henkilöitä oli 1 273, kun vastaavalla kaudella vuonna 2019 henkilöitä oli keskimäärin 1 215. Raitio- ja metrovaunukuljettajien määrä on noussut vuodesta 2019.

Henkilöstökuluja on kertynyt tammi-maaliskuussa 14.823.817 euroa (2019: 13.658.847). Kulujen nousu johtuu henkilömäärän kasvusta. Lisäksi vuonna 2020 tammi-maaliskuulle on jaksottunut yksi tuntipalkkaerä (2 viikon tuntipalkat) enemmän kuin edellisvuonna.

INVESTOINNIT

HKL:n investointiennuste on 200 milj. euroa eli vastaava kuin budjetoitu. Koronalle ei ole toistaiseksi ollut suurta vaikutusta investointien etenemiseen, mutta pitkittyessään vaikutuksia voi tulla esimerkiksi materiaalihankintojen viivästymisen seurauksena.

Suurin yksittäinen investointi on Raide-Jokerin infra 88 milj. euroa. Raide-Jokerin varikkoinvestointi on 19 milj. euroa ja Kalasataman raitiotiet 12 milj. euroa.

KÄYTTÖTALOUS

Koko vuoden ennusteen vertailu tulosbudjettiin

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 218,3 milj. euroa eli 4,2 milj. euroa vähemmän kuin tulosbudjetissa. Liikennöintikorvaustuloja on kertymässä 3,4 milj. euroa budjetoitua vähemmän. HSL on sopeuttanut liikenteen tarjontaa maaliskuu-heinäkuun osalta matkustajamäärien vähentyessä koronatilanteen takia.

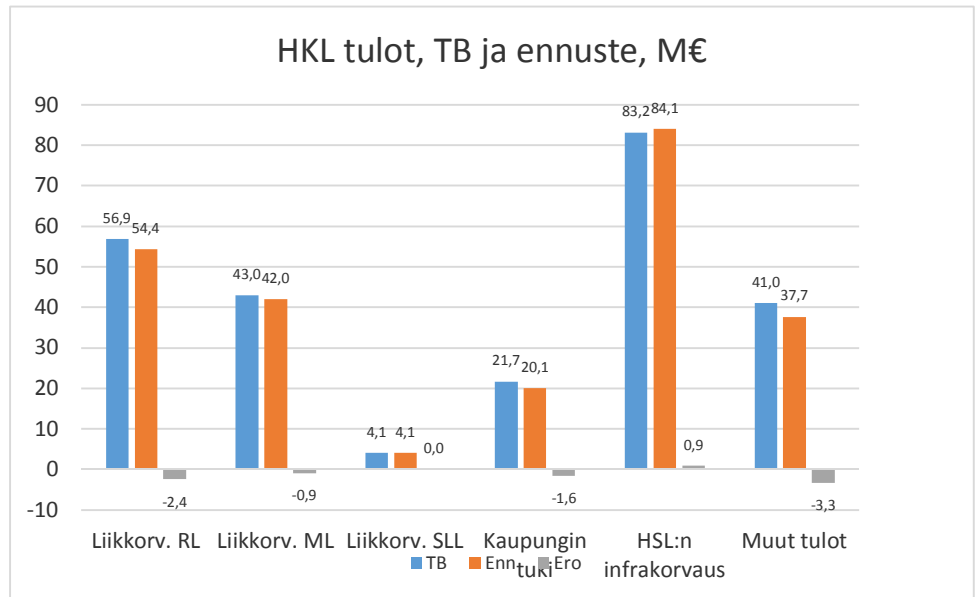
HKL:n saama kaupungin tuki on jäämässä budjetoidusta tasosta 1,6 milj. euroa. Syynä on Länsimetro Oy:n vastikkeet, joita korvataan kaupungin tuen kautta. Vastikkeet jäävät budjetoidusta tasosta.

HSL:ltä veloitettavia infrakorvauksia ennustetaan toteutuvan hieman budjetoitua enemmän.

Liiketoiminnan muut tuotot ovat ennusteessa 17,9 milj. euroa eli 3,0 milj. euroa budjetoitua vähemmän. HKL:n saamat mainos- ja vuokratulot ovat jäämässä selvästi budjetoidusta koronavaikutuksen takia.

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen tuloerät:

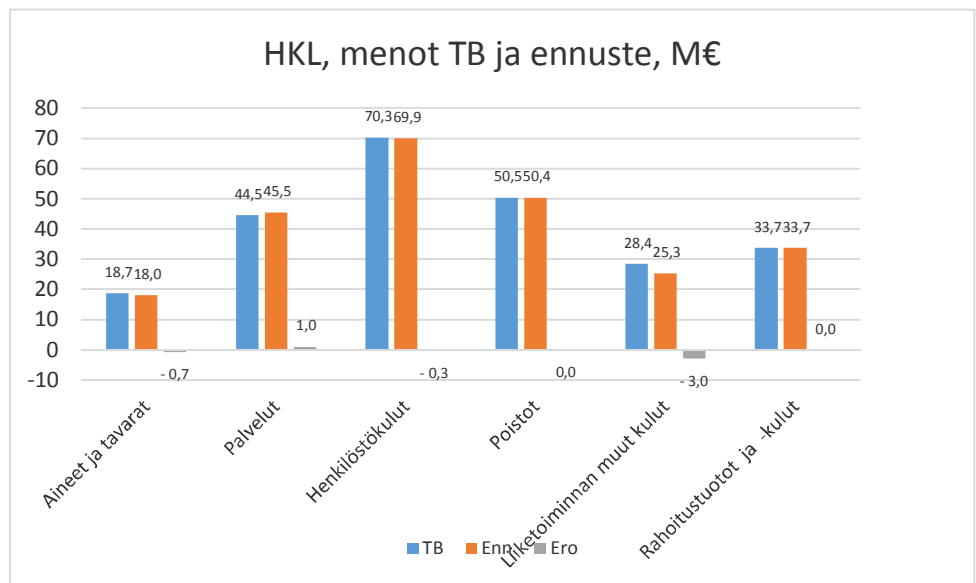
HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Menoissa koronan takia esimerkiksi siivousmenoja on toteutumassa budjetoitua enemmän. Liikennöinnissä liikenteen sopeutus vähentää kuljettajille maksettavien lisiä ja pienentää sähkömenoja, kun linjakilometrejä ajetaan suunniteltua vähemmän maaliskuussa.

Liiketoiminnan muut kulut ovat ennusteessa 25,3 milj. euroa eli 3,0 milj. euroa budjettia vähemmän. Länsimetro Oy:lle maksettavia yhtiövastikkeita tullaan maksamaan budjetissa ennakoitua vähemmän.

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen menoerät:

HKL:n tilikauden tulosenuste ennen varauksia on -0,5 (TB20: 3,7) milj. euroa. Tämän hetkinen arvio on, että koronatilanne heikentää HKL:n tulosta runsaat 4 milj. euroa vuonna 2020. Oletuksena ennusteessa on,

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

että raitio- ja metrolinjojen liikennöinti palaa lähes normaalille tasolle 10.8.2020 alkavan syyslinjojen alkaessa.

RAHOITUS JA TUNNUSLUVUT

HKL:n lainat kaupungilta ovat 231,1 milj. euroa ja muut lainat 219,1 milj. euroa 31.3.2020. Muut lainat on nostettu Euroopan investointipankilta ja Pohjoismaiden investointipankilta.

Raportointikaudella ei ole nostettu uutta lainaa.

Loppuvuoden aikana HKL ennustaa nostavansa uutta lainaa 20,0 milj. euroa. Laina on kaupungin sisäinen laina.

HKL:n omavaraisuusaste on 44,0 % 31.3.2020 (31.12.2019: 42,8 %).

LIITTEET

- Liite 1: Tuloslaskelmaennuste
- Liite 2: Tuloslaskelma
- Liite 3: Tase, vastaavaa
- Liite 4: Tase, vastattavaa
- Liite 5: Rahoituslaskelma
- Liite 6: Tunnusluvut
- Liite 7: Tunnuslukujen laskentaperusteet

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 1

	Ennuste	Tulosbudjetti	Erotus
TUOSLASKELMAENNUSTE 1000€	2020	2020	
LIIKEVAIHTO			
Tuki kaupungilta	20 119	21 702	-1 582
Liikennöintikorvaukset	100 558	103 923	-3 364
Infrakorvaukset	84 073	83 214	860
Muut myyntitulot	13 598	13 735	-136
	218 350	222 573	-4 223
Valmistus omaan käyttöön	6 114	6 284	-170
Liiketoiminnan muut tuotot	17 948	20 957	-3 009
	24 061	27 241	-3 180
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana	-18 012	-18 750	737
Ulkopuoliset palvelut			
SLL-korvaus	-4 550	-4 550	0
Muiden palvelujen ostot	-40 949	-39 943	-1 006
	-63 512	-63 243	-269
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-55 646	-55 457	-189
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-12 281	-12 735	455
Muut henkilösivukulut	-2 022	-2 097	76
	-69 948	-70 289	341
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-50 433	-50 461	28
	-50 433	-50 461	28
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokrakulut	-24 297	-27 297	3 000
Muut kulut	-1 031	-1 077	46
	-25 328	-28 373	3 046
LIIKEYLIJÄÄMÄ	33 190	37 447	-4 257
Rahoitustuotot ja -kulut			
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-2 916	-2 917	1
Muille maksetut korkokulut	-3 184	-3 183	0
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	0
Infrakorko	-19 165	-19 165	0
Muut rahoituskulut	-2	0	-2
	-33 709	-33 707	-2
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-519	3 740	-4 259
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-519	3 740	-4 259
Varausten ja rahastojen muutokset			
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	2 878	2 889	-11
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	-6 629	-6 629	0
	-3 750	-3 740	-11
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-4 269	0	-4 269

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 2

TULOSLASKELMA	31.3.2020	31.3.2019
LIIVEVAIHTO		
Tuki kaupungilta	5 425 430,49	5 439 531,51
Liikennöintikorvaukset	24 092 575,68	23 624 921,14
Infrakorvaukset	27 157 782,56	21 838 094,52
Muut myyntitulot	<u>2 419 927,46</u>	<u>3 414 735,15</u>
	59 095 716,19	54 317 282,32
Valmistus omaan käyttöön	1 305 550,89	1 107 412,88
Liiketoiminnan muut tuotot	<u>8 939 414,24</u>	<u>8 102 522,33</u>
	10 244 965,13	9 209 935,21
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-4 093 245,36	-5 058 495,95
Ulkopuoliset palvelut		
SLL-korvaus	-496 672,53	-756 174,84
Muiden palvelujen ostot	<u>-6 461 954,02</u>	<u>-8 388 843,14</u>
	-11 051 871,91	-14 203 513,93
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 620 746,43	-10 663 358,64
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 750 401,47	-2 606 860,04
Muut henkilösivukulut	<u>-452 668,76</u>	<u>-388 628,30</u>
	-14 823 816,66	-13 658 846,98
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-11 989 184,52</u>	<u>-11 006 008,27</u>
	-11 989 184,52	-11 006 008,27
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-3 948 257,02	-7 133 295,61
Muut kulut	<u>-165 418,81</u>	<u>-188 251,35</u>
	-4 113 675,83	-7 321 546,96
LIIKEYLIJÄÄMÄ	27 362 132,40	17 337 301,39
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	2 717,33
Muut rahoitustuotot	35,00	10,00
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut kor	-550 524,99	-382 974,99
Muille maksetut korkokulut	-813 879,66	-862 478,81
Korvaus peruspääomalle	-2 110 499,82	-2 110 499,82
Infrakorko	-4 791 243,75	-4 886 342,01
Muut rahoituskulut	<u>-2 321,58</u>	<u>-1 475,05</u>
	-8 268 434,80	-8 241 043,35
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	19 093 697,60	9 096 258,04
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	19 093 697,60	9 096 258,04
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	711 722,64	-3 247 478,03
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	<u>0,00</u>	<u>3 942 772,45</u>
	711 722,64	695 294,42
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	<u>19 805 420,24</u>	<u>9 791 552,46</u>

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 3

TASE

VASTAAVA	31.3.2020	31.3.2019	31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	331 907,15	325 508,04	395 188,36
Muut pitkävaikutteiset menot	1 940 913,97	2 052 889,78	1 968 907,92
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 457 827,01	5 615 386,34	5 437 850,07
	7 730 648,13	7 993 784,16	7 801 946,35
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset ja rakennelmat	217 986 680,14	204 498 614,80	220 906 279,19
Kiinteät rakenteet ja laitteet	230 062 633,16	237 723 053,96	233 420 793,21
Koneet ja kalusto	363 348 135,90	331 903 386,06	364 603 036,42
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	156 680 545,66	117 408 044,86	149 077 095,63
	968 077 994,86	891 533 099,68	968 007 204,45
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	39 505 024,70	39 505 024,70	39 505 024,70
	39 505 024,70	39 505 024,70	39 505 024,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	8 774 173,95	11 442 346,35	8 021 780,53
	8 774 173,95	11 442 346,35	8 021 780,53
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	31 839 535,55	31 839 535,55	31 839 535,55
	31 839 535,55	31 839 535,55	31 839 535,55
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	35 182 794,16	12 620 626,48	33 270 600,37
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	937 455,22	0,00	5 628 246,52
Siirtosaamiset	1 574 357,82	-1 522 591,41	1 595 322,77
Muut saamiset	26 488 636,23	27 416 009,22	49 441,98
	64 183 243,43	38 514 044,29	40 543 611,64
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset	-11 538 562,55	100 680 795,20	55,57
	-11 538 562,55	100 680 795,20	55,57
VASTAAVA YHTEENSÄ	1 108 572 058,07	1 121 508 629,93	1 095 719 158,79

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 4

TASE

VASTATTAVAA	31.3.2020	31.3.2019	31.12.2019
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	93 804 124,97	93 804 124,97	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	286 213 492,66	286 213 492,66	286 213 492,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	28 693 614,59	25 863 152,25	25 863 152,25
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>19 805 420,24</u>	<u>9 791 552,46</u>	<u>2 830 462,34</u>
	428 516 652,46	415 672 322,34	408 711 232,22
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET			
Poistoero	52 222 963,01	55 069 853,57	52 934 685,65
Vapaaehtoiset varaukset			
Investointivaraukset	<u>7 389 107,45</u>	<u>747 564,80</u>	<u>7 389 107,45</u>
	59 612 070,46	55 817 418,37	60 323 793,10
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	221 875 215,70	141 085 113,41	221 875 215,70
Lainat rahoituslaitoksilta	<u>206 952 715,61</u>	<u>220 037 599,06</u>	<u>206 952 715,61</u>
	428 827 931,31	361 122 712,47	428 827 931,31
Lyhytaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	9 209 897,71	1 987 675,49	9 209 897,71
Lainat rahoituslaitoksilta	12 141 487,22	12 141 487,23	13 084 883,45
Ostovelat	2 804 981,80	10 196 966,56	32 749 219,19
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	98 080,21	181 763,05	5 900 061,38
Yhdystili	111 451 650,72	103 207 354,04	99 912 988,17
Siirtovelat	32 493 874,33	28 295 359,89	35 127 969,36
Muut lyhytaikaiset velat	<u>23 415 431,85</u>	<u>132 885 570,49</u>	<u>1 871 182,90</u>
	191 615 403,84	288 896 176,75	197 856 202,16
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 108 572 058,07</u>	<u>1 121 508 629,93</u>	<u>1 095 719 158,79</u>

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 5

RAHOITUSLASKELMA 1000 €
1.1. - 31.3.2020

	31.3.2020	31.3.2019	31.12.2019	Ennuste
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Tulorahoitus				
Liikeliijäämä (-alijäämä)	27 362	17 337	39 511	33 190
Poistot ja arvonalennukset	11 989	11 006	45 433	50 433
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomalle	-2 110	-2 110	-8 442	-8 442
Infrakorko	-4 791	-4 886	-19 180	-19 165
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-551	-383	-1 839	-2 916
Muille maksetut korkokulut	-816	-861	-3 409	-3 186
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	87	0
	31 083	20 102	52 161	49 915
Investoinnit	-11 989	-23 264	-134 060	-200 022
Investoinnit netto	-11 989	-23 264	-134 060	-200 022
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	19 094	-3 162	-81 899	-150 107
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen lisäys	0	0	80 790	20 000
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen vähennys	0	0	0	-9 210
Muilta saatujen lainojen vähennys	0	0	-13 085	-13 085
Lyhytaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos, lisäys(+), vähennys(-)	0	0	7 222	0
Muilta saatujen lainojen muutos	-943	-943	0	0
	-943	-943	74 927	-2 295
Muut maksuvalmiiden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-752	-2 251	1 170	0
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	11 539	2 528	-767	129 402
Saamisten muutokset, lisäys (-), vähennys(+)	-28 330	-14 943	-11 345	23 000
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	4 691	1 200	-4 428	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	-11 034	-82 039	-80 462	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-5 802	-3 596	2 122	0
	-29 689	-99 102	-93 709	152 402
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	-30 633	-100 045	-18 782	150 108
RAHAVAROJEN MUUTOS	-11 539	-103 207	-100 681	0
Rahavarojen muutos				
Kassavarat kauden lopussa	-11 539	-2 527	0	0
Kassavarat 1.1.	0	0	0	0
	-11 539	-2 527	0	0

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 6

TUNNUSLUVUT	31.3.2020	31.3.2019	31.12.2019
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	59,1	54,3	207,2
Liikevaihdon muutos, %	8,8		
Tulos ja kannattavuus			
Liikevoitto, milj. €	27,4	17,3	39,5
Liikevoitto, %	46,3	31,9	19,1
Rahoitustulos, %	52,6	37,0	25,1
Kokonaispääoman tuotto, %	9,9	6,6	3,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,8	8,2	4,5
Rahoitus			
Omavaraisuusaste, %	44,0	46,3	42,8
Quick ratio	0,3	0,2	0,2
Current ratio	0,3	0,3	0,2

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihdon muutos, % $100 \times \frac{\text{Liikevaihdon muutos}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella}}$

TULOS JA KANNATTAVUUS

Liikevoitto, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä}}{\text{Liikevaihto}}$

Rahoitustulos, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot}}{\text{Liikevaihto}}$

Kokonaispääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella}}$

Sijoitetun pääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin tilikaudella)}}$

RAHOITUS

Omavaraisuusaste, % $100 \times \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut}}$

Quick ratio $\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - saadut ennakkomaksut}}$

Current ratio $\frac{\text{Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$